

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Jesenje zasedanje

Komisija za spoljne poslove, dijasporu, i strateške investicije

Sednica br. 26

Priština, 20. 6. 2018, u 13:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N-204

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: Vjosa Osmani Sadriu, Time Kadrijaj, Danuš Ademi, Fitore Pacoli, Dukadin Gorani, Elmi Rečica, Evdeni Thači Draguša, Serđan Mitrović, i Zafir Beriša.

Odsustvovali su: Glauk Konjufca, i Doruntinë Maljoku Kastrati

Sednici je prisustvovao: Zamenik premijera Enver Hodžaj sa sardnicima

Ostali učesnici: Butrint Beriša -PIPS, Rita Nuši, i Albert Krasnići - KDI, re pripravnici i predstavnici medija.

Komisijско pomoćno osoblje: Minire Hasani, i Manuš Krasnići

Sednici je predsedavala predsednica komisije Vjosa Osmani Sadriu

Za sednicu je predložen sledeći

Dnevni red:

1. Usvajanje dnevnog reda;
2. Usvajanje zapisnika od 18. maja, i 1. juna 2018. godine.;
3. Sastanak komisije sa Z/premijera Enverom Hodžajem;
4. Razno.

1. Usvajanje dnevnog reda.

Dnevni red je usvojen u predloženoj formi.

2. Usvajanje zapisnika od 18. maja, i 1. juna 2018. godine.

Komisija je usvojila bez primedbi zapisnike od 18. maja, i 1. juna 2018. godine.

3. Sastanak komisije za zamenikom premijera g.din Enverom Hodžajem.

Vjosa Osmani Kadriu – zahvalila je zamenika premijera na odazovu Komisiji i molila ga da članove Komisije obavesti o bilateralnim sporazumima sa Albanijom, u okviru njegovih nadležnosti kao i sporazumima sa Makedonijom i drugim regionalnim saradnjima, i ujedno zahvalila se na pismenom izveštaju koji je dostavljen članovima Komisije.

Enver Hodžaj – rekao je da na ime on pokriva Makedoniju, ali da može da govori i o sporazumima sa Albanijom, koje u stvari pokriva zam. Premijera g-din Limaj i on je spreman da vas o tome obavesti. Na ime Makedonija je već razrešila stari spor oko naziva što ima značaja i za Kosovo i za celi region. G-din Hodžaj informisao je Komisiju da se u februaru sastao sa Makedonskim čelnicima institucija u Skoplju gde razgovarao o temama sporazuma koji bi trebali biti predmet razmatranja na sednici obeju vlada. On je informisao Komisiju takođe o postavljanju kamena temeljca zajedničke pogranične tačke na Stančiću i Belanovcu koja će služiti za ljude i robu. Ta pogranična tačka ima naročitu vrednost jer će skratiti put prevozu prema Bugarskoj i Turskoj a koja će se smatrati jednim od najboljim pograničnim tačkama u regionu a biće integrisano menadžiranje granice. Isto tako on je upoznao komisiju i sa otvaranjem pogranične tačke u Elez-hanu i na Glogočici. Druga tema razgovora rekao je on jeste i regulisanje dokumentacije za stanovnike pograničnog pojasa obeju zemalja. Isto tako se razgovara i o smanjenju roming cene i pitanja završetka autoputa Arber Džaferi. G-din Hodžaj je informisao članove Komisije i o strateškom partnerstvu sa Albanijom i molio ih da daju doprinos u sastavljanju deklaracije. On je pomenuo sve sporazume između Kosova i Makedonije koji će se potpisati na zajedničkoj sednici obeju vlada.

Zafir Beriša – upitao je vezano za izjavu zamenika premijera od 28 aprila, o sedištu Kosova u OUN, šta podrazumeva ta izjava i da nije možda to najava za mogući novim kompromisima. On je pitao takođe o razlozima koji su naveli Vladu da povlači državnu platformu za pregovore sa Srbijom, i komentarisao uz pitanje da nije to rađeno da bi se omogućio predsedniku Republike g-dinu Taćiu da on ine na pregovorima sa Vučićem, i dali je to bilo koordinirano da se Skupštini omogućiti postizanje političkog konsenzusa o pregovorima.

Fitore Pacoli Dalipi – upitala je zam.premijera o kojim pravcima i tačkama Kosovo planira da pregovara sa Makedonijom u vezi sporazuma o energiji; šta sadrži olakšanje prometa stanovnika pograničnih zona i koji su to rokovi; šta sadrži sporazum za pravnu oblast, dali je prodiskutovan Kubanovski slučaj i drugi slučajevi koji se u Makedoniji na ime montiraju Albancima; šta sadrži sporazum sa KBS, odnosno dali će se postizati nekakav sporazum podrške Makedonije Kosovu za pristup međunarodnim organizacijama; koliko će se realizovati zajedničke pogranične tačke prema IBM; da li je bilo reči o stavu Makedonije o nepriznavanju poternica Srbije protiv pripadnika OVK dali su kontaktirani ili informisani ostali Albanski politički subjekti o toj saradnji i koje su njihove sugestije; da li je koordinirano sa MSP Albanije vezano za brojem temama i kako će se postupiti olakšanjem izvoza sa Kosova u Makedoniji.

Enver Hodžaj je u vezi OUN i zajednici srpskih opština kazao da je njegov stav da ovo poslednje bude model sporazuma za jednu zajednicu u okviru integracije velikog paketa okvirnih sporazuma čime bi se i normalizovali odnosi između Kosova i Srbije.

Na ime rekao je on dinamika osnivanja zajednice treba da se kreće paralelno sa dinamikom učlanjenja Kosova u OUN. Što se tiče dijaloga moramo biti pažljivi o njegovom epilogu više nego da se brinemo ko će u njemu učestvovati. Konsenzus za dijalog mora da se postiže na stolovima i na Skupštini kazao je on, dok pitanja energetike i sigurnosti će se rukovoditi od dotičnih sektora, a za podršku postoji spremnost i Makedonske strane koja će dati svoj glas u raznim međunarodnim organizacijama. O IBM on je rekao da ćemo postati punopravni članovi EU, dok sada imamo IBM samo u pojedinim tačkama. Što se tiče poternica on je rekao da se po tome razgovaralo i da se time bavila i naša ambasada i MIP. On je informisao komisiju i o saradnji opština u tom pravcu i da od proizvođača Kosova očekuju sugestije o tome šta se može izvoziti u Makedoniji.

Time Kadriaj – rekla je da je osnovni uslov za Evropske integracije dobro susedstvo, te u tom pravcu izrazila je podršku postizanju sporazuma sa Makedonijom budući da je to korisno i funkcionisaće slično kao i sa Albanijom. Sprovođenje tih sporazuma uticaće na privredni

razvoj i slobodno kretanje, te prema tome takva saradnja i sa ostalim državama regiona pozitivno će uticati između ostalog na ekonomsku stabilnost.

Evgjeni Thači, Draguš – izrazila je podršku ubrzanju saradnje između dveju zemalja ali i drugim zemljama, u pravcu olakšanja života građana. Ona je upitala premijera i o sporazumu o dijaspori šta on sadrži.

Elmi Rečica – naglasio je da Kosovo i u geopolitičkom i geostrateškom aspektu ima potrebe da saraduje sa zemljama regiona. Priznavanjem imena Makedonije od Grčke slediće drugi koraci u pristupanju NATO i EU te će se jačati ne samo Makedonija već i Albanci unutar nje kao odlučujući faktori. Makedonija je podržala je Kosovo u svim fazama, prema tome posebnu pažnju i značaj treba da se posveti obrazovanu Makedoniji, kulturi, kulturnog nasleđu, ekonomskoj saradnji, energetici i dijaspori. Ova poslednja kazao je on treba da se organizuje kao albanska dijaspora a ne samo kao Kosovska. On je izrazio podršku otvaranju pograničnih tačaka koje su vrlo važne do trenutka ulaska Kosova u EU. G-din Rečica naglasio je da Makedonija treba pružiti podršku Kosovu u svim međunarodnim mehanizmima, kao i sada u interpolu, naročito u forumima gde mi nemamo pristupa.

Dukagjin Gorani – upitao je koji su sporazumi predloženi iz navedenih i koji su gotovi za potpis jer im ne dostaje vremenski kontekst. On je takođe tražio dodatno objašnjenje o tome šta pod razumevaju određeni sporazumi kao na pr. Potpisivanje sporazuma o saradnji na kontroli strateških roba ili sporazuma o saradnji između Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i regionalnog razvoja, a ne zna se o čemu će se sklopiti taj sporazum. On je zatražio da na narednom sastanku dokument koji je doneo zam. Premijera sadrži jasan nacrt kalendara, odnosno koji su sporazumi u početku a koji su okončani, i koji se očekuju da se završavaju kao i njihova približna sadržina, i dodao da je žalosno da niti jedan sporazum nije fokusiran na poboljšanje trgovačkog i ekonomskog debalansa Kosova sa Makedonijom.

Enver Hodžaj – nadovezujući se na diskusiju g-đe Kadrijaj kazao da će se uzeti u obzir sugestije i po pitanju zajedničke deklaracije koja će se potpisati od strane obeju vlada, jer evropska integracija i regionalna saradnja su prvo razredne kao prioritet. Što se tiče pitanja g-đe Thači Draguš o sporazumu o dijaspori kazao da je on isti sa važećim po pitanju saradnje Kosova i Albanije. O je zatim izrazio saglasnost sa mišljenjem g-dina Rečice o jednoj dijaspori, u trima političkim entitetima na Balkanu i sugerisao da je potrebno da se dobro razmisli šta treba učiniti da se dijaspora više angažuje i kakva treba da bude uloga Vlada triju zemalja. G-din Hodžaj informisao je Komisiju da će se održati jedan samit o dijaspori na Kosovu na kojem će se pokrenuti ne samo klasične teme već i pitanje koordinacije između triju država sa aspekta poticaja i podrške Albancima koji žive u dijaspori na političkim angažmanu. Što se tiče saradnje u oblasti obrazovanja on je kazao da se najpre mora sagledavati mogućnost zajedničkih planova i programa obrazovanja sa Makedonijom kao što imamo sa Albanijom, te bilo bi dobro da se u prostorima albanskog govora tamo u visokom školstvu formira jedna zajednička agencija akreditacije. Što se tiče kulture on je rekao da postoji jedan kalendar o tome i da je kultura kulturno nasleđstvo i zaštita spomenika prioritet. Po pitanju ekonomije on je delio mišljenje g-dina Gorani da Kosovo nije uspelo da razvija i prati jednu širu politiku u odnosu na Makedoniju po pitanju trgovačkog balansa. On je rekao da je Kosovo imala više bilateralnih sporazuma i trgovačku razmenu sa Makedonijom nego sa Albanijom, međutim posle januara 2014.god. taj odnos se balansirao. Na ime očekuju se sugestije kluba Kosovskih proizvođača o tome kako treba poboljšati trgovački balans. O pitanu g-đe Pacoli, vezano za Kumanovski slučaj, Hodžaj rekao da je te izveštaje pratio 8 godina i da je to pitanje pokrenuto kao i druga na sastancima sa spoljnim ministrima sa premijerom Grujevski. Po pitanju rokova sporazuma on je rekao da svi sporazumi navedeni mogu se potpisati odmah a pitanja poslanika o njihovom sprovođenju preneće resornim ministrima.

Elmi Rečica – rekao je da je stvarna uloga i svrha dijaspore njena integracija u životu svojih država i izrazio mišljenje da je najbolji način za integraciju Albanaca i za uticaj u životu svojih zemalja gde oni žive organizacija njihova koju je on ustvari predložio. Pitanja koje se tiču kulture i kulturnog nasleđa, i ako jedan sporazum, imamo mogućnosti da se što šta zajednički koordinira ali u tom pogledu mora se ulagati. On je dodao da potpisivanjem sporazuma između Grčke i Makedonije, prestali su svi pokušaji da se ta zemlja uništi, te prema tome mi moramo aktivno raditi na jačanju Albanskog faktora tamo ali i države Makedonije kao takve.

Vjosa Osmani Sadriu – upitala je zam. premijera da li je informisan da u poslednje vreme, poslednjih meseci, mimo činjenici da su Kosovo i Srbija sklopili sporazum o slobodnom kretanju na granici sa Srbijom zaustavlja se svaki službenik civilne službe Republike Kosovo. Na ime ne radi se samo o političarima visokog ranga, već i o civilnim službenicima, pripadnicima KBS-a i policijskim službenicima . ona je zatim rekla da je očigledno da Vlada Srbije ima neku odluku za zaustavljanje oko 100 hiljadi građana Kosova koji su uposleni u određenim Kosovskim institucijama. Ona je dodala da je u vezi Londonskog samita tražila objašnjenje na sastanku sa ministrom spoljnih poslova da li ima vraćanja nazad po pitanju stavova prošle vlade u smislu neprihvatanja takozvane „jedne nove Jugoslavije“ u pogledu zajedničkog tržišta. Ona je kazala da je spoljni ministar zatražio tesnu saradnju jer je zajedničko tržište prihvatljivo i to je tržište EU, te je upitala dali Vlada ostaje pri odluci koju je donela prošla Vlada. G-đa Osmani – Sadriu takođe pitala šta Kosovo očekuje od Londonskog samita, kao i od zajedničkih sednica sa vladom Albanije i Makedonije kao i od regionalnih aktivnosti po put Berlinskog procesa, i sugerisala da se u tome uključi i parlamentarna dimenzija aktivnosti .

Fitore Pacoli Dalipi je u vezi trgovinskog bilansa i olakšanja izvoza sa Makedonijom upitala da li je neko u kontaktu sa domaćim proizvođačima.

Zafir Beriša – kazao je da je u izjavi g-dina Hodžaj 20 aprila na ime izražena je prirodna ambicija Kosova da ima sedište u OUN i povećanja prava srpske manjine preko zajednice i to izgleda kao nekakvo psihološko pripremanje javnosti za nove kompromise. U vezi sa predloženom platformom Vlade koju je Komisija razmatrala, on je upitao zašto je ista povlačena i dali je doneta odluka za povlačenje. On je zatim izrazio sumnju da je platforma povlačena da bi se Predsedniku Republike omogućio apel za konferenciju da bi informisao da će ići u Briselu. On je izrazio mišljenje da okrugli sto političkih partija ne može zameniti ulogu i ustavni i zakonski značaj Skupštine po pitanju konačnih pregovaranja sa Srbijom.

Enver Hodžaj – rekao da što se tiče slobodnog kretanja informisani su da se svakodnevno suočavaju informacijama da se na srpskoj granici zaustavljao civilni službenici kosovskih institucija i vraćeni su nazad bez ijednog razloga i da spisak imena i prezimena ko se zaustavlja. On je kazao da je o tome poslao pismo g-dinu Hohanes Hahn i g-dinu Thorbjorn Jagland i izrazi mišljenje da će Evropska komisija i izveštaju o Srbiji konstatovati te slučajeve. U vezi sa Preševskom Dolinom Hodžaj rekao da je situacija takva da tamo određene institucije Srbije obilaze kuće Albanaca koji žive u Preševskoj Dolini da bi videli dali oni žive u Srbiji ili ne i često puta pokušavaju da ih otpisuju. To je rekao on dobro promišljena srpska politika koja ima za cilj da etnički čisti tri opštine Preševske Doline za šta smo lane, ali i ove godine nekoliko puta preneli našu zabrinutost Briselu. Hodžaj je u vezi sa zajedničkim tržištem regiona rekao da je Vlada odbila u prošlom mandatu i da isti stav važi i u ovoj Vladi. On je izrazio mišljenje da u okviru CEFT-a ima mehanizama za regionalnu saradnju u oblasti privrede i zajedničkog tržišta i da potpisivanje SSP-a je na ime nekakvo proširenje zajedničkog evropskog tržišta. Ideja da ne bude zajednički carinskih tačaka i nastojanja Srbije za nekakvom ekonomskom dominacijom u regionu za nas je neprihvatljivo rekao Hodžaj. Bez priznavanja Kosova i BiH nećemo prihvatiti zajedničko regionalno tržište

jer u tom slučaju nemamo nikakvu korist. Što se tiče parlamentarne dimenzije aktivnosti, to će reći on preneti premijeru i drugima na prvoj zajedničkoj sednici obeju Vlada i videti mogućnosti da Komisija spoljnih poslova i Komisija Evropskih integracija sarađuju u tom planu. On je informisao i o sastancima i Londonskom samitu i o temama koje će se diskutovati kao i o potpisivanju deklaracije regionalnih premijera koja se odnosi na regionalnu saradnju i dobrim susednim odnosima. Glavna tema biće potpisivanje jedne deklaracije koja se odnosi na pitanja pomirenja i na nestala lica. Što se tiče očekivanja od Berlinskog procesa on je rekao da se od toga između ostalog je autoput Niš-Priština. Što se tiče pitanja poslanika Beriše, g-din Hodžaj rekao da je sadašnja forma zajednice srpskih opština ne bi trebalo da se osniva u pravnom smislu bez učlanjenja Kosova u OUN jer opšti sporazum o pravnom položaju Kosova u OUN trebalo bi da determiniše i to pitanje. Što se tiče predložene platforme Vlade on je kazao da okrugli sto političkih partija ne vidi nikakvo kao zamenu za Skupštinu već kao sredstvo za postizanje konsenzusa na Skupštini.

Vjosa Osmani Sadriu je u vezi vladine platforme kazala da se Komisija nije složila tekstem i zatražila od Predsedništva Skupštine da organizuje parlamentarnu raspravu na kojoj bi parlamentarne grupe predložile njihove preporuke, koje će služiti za izgradnju konsenzusa. Nedostatak skupštinskih aktivnosti stvara prostor ban skupštinskim raznim telima međutim skupštinsku ulogu niko ne može preuzeti.

Time Kadriaj je rekla da kada se uvrstila diskusija u vladinoj platformi sve političke partije izjavile su da su protiv nje i nisu dali mogućnost za skupštinskom raspravom kako bi se ona izmenila i dopunila.

Vjosa Osmani Kadriu je rekla da su bili protiv platforme međutim preporuka Komisije bila je da se nova usaglašena nacionalna platforma bude rezultat parlamentarne rasprave, i da je tretirana samo prva preporuka Komisije koja se odnosila na predloženu platformu ali ne druga preporuka komisije koja se odnosila na novu platformu kao rezultat šire skupštinske sveobuhvatne rasprave.

4. Razno.

Vjosa Osmani Sadriu informisala komisiju o zamenama članova komisije gde su umesto Aida Dërguti i Visar Ymeri, naimenovani poslanici Glauk Konjufca i Fitore Pacoli Daljipi. Ona je takođe informisala o organizaciji jednog okruglog stola o dijalogu 2. jula koji će organizovati Komisija spoljnih poslova sa pojedinim organizacijama civilnog društva na kome će se predstaviti jedna prezentacija eksperata.

Sednica je završena u 14:40 časova.

Zapisnik je sastavilo komisijsko pomoćno osoblje

Predsednica komisije,
Vjosa Osmani Sadriu
